

1

2

Grunnlag for asyl- og flyktningspolitikk

- **Menneskerettighetserklæringen 1948**, Artikkel 14: «Enhver har rett til i andre land å søke og ta imot asyl mot forfølgelse»
- **Flyktningskonvensjonen 1951**, Artikkel 1: En flyktning «har en velbegrunnet frykt for forfølgelse på grunn av etnisitet, avstamning, hudfarge, religion, nasjonalitet, medlemskap i en spesiell sosial gruppe eller på grunn av politisk oppfatning» = *Konvensjonsflyktning*
- **Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen 1950**, art. 3: *Non-refoulement*: «Ingen kan returneres til hjemlandet, dersom de utsettes for reell fare for å bli utsatt for dødsstraff, tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff» = *Subsidiær beskyttelse*

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

3

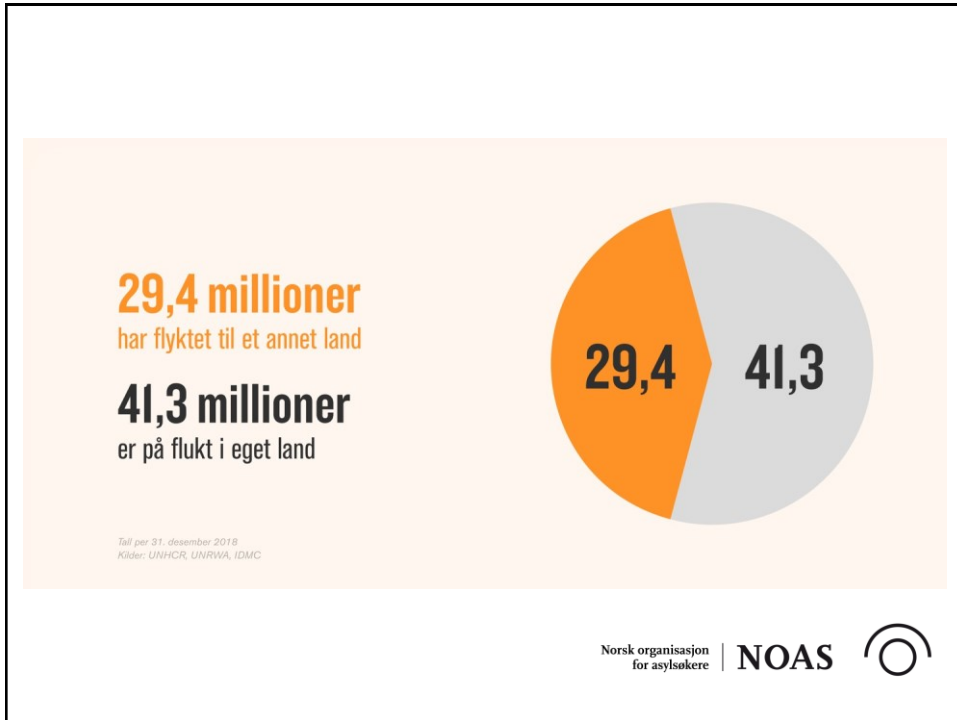

Norsk organisasjon
for asylsøkere

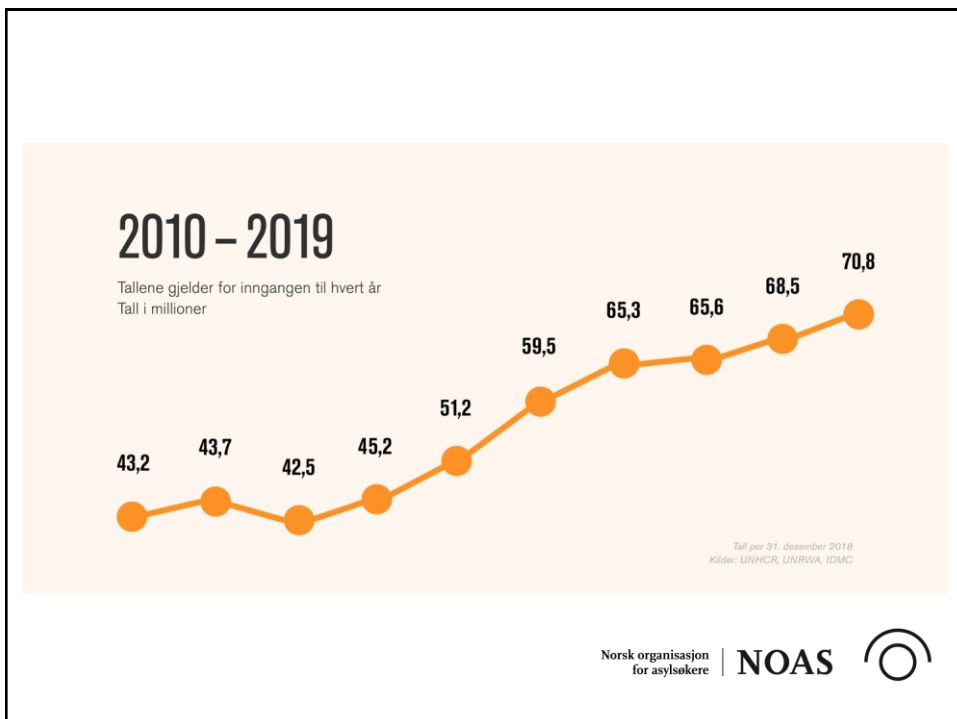
NOAS

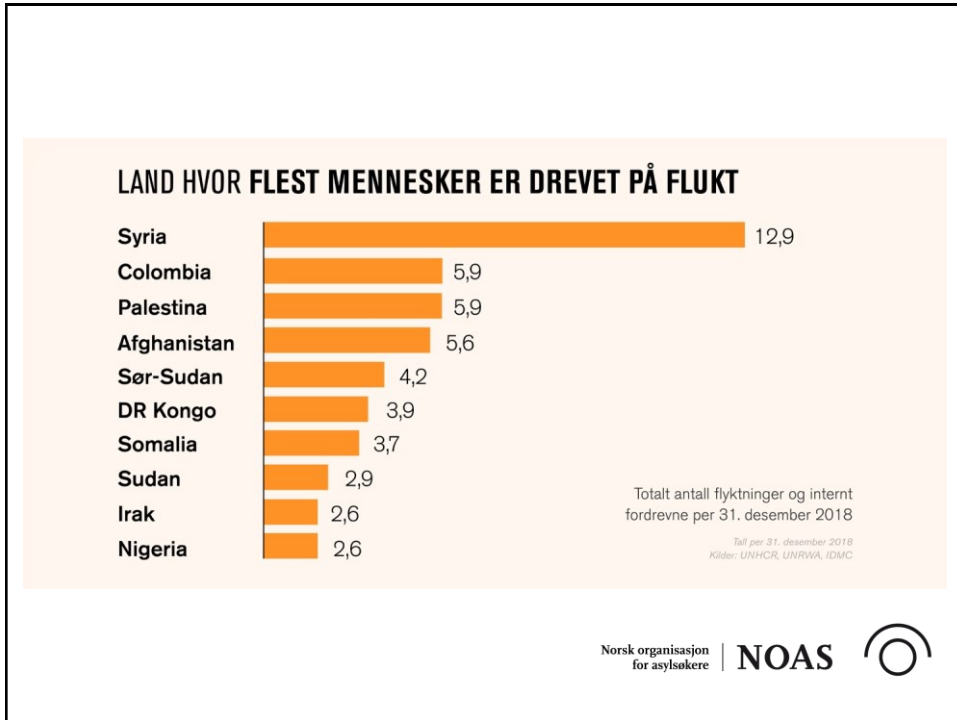
4

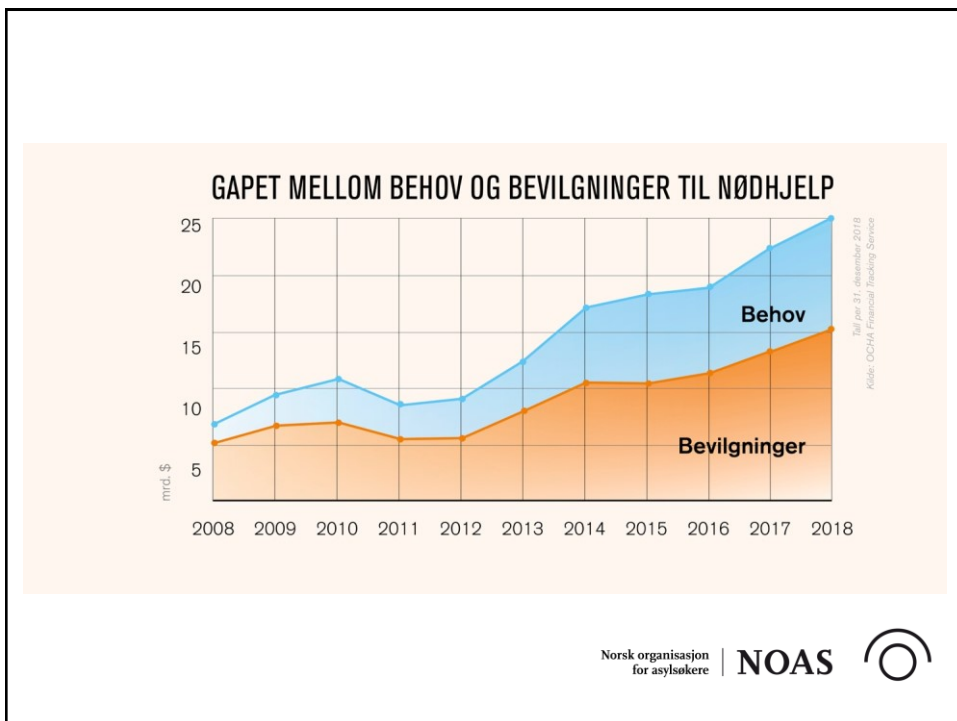
5

6

7

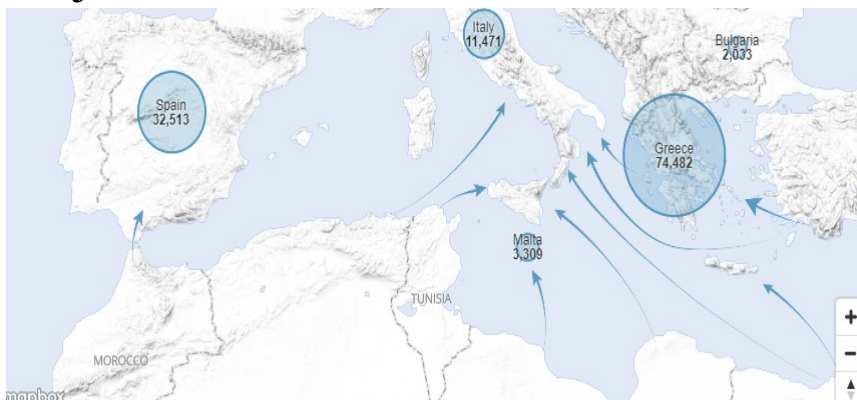
8

3,6 mill syriske flyktninger i Tyrkia,
1,5 mill i Libanon, 655.000 i Jordan,
246.000 i Irak. 75,500 i retur til Syria
fra naboland jan. – sept. 2019

9

Middelhavet 2019:
Sjø: 102.203 + land: 23.269 = 125.472

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

10

UNHCR om 2019: 125.472 ankommet Europa v/Middelhavet, 1.327 døde

Previous years	Arrivals *	Dead and missing
2018	141,472	2,277
2017	185,139	3,139
2016	373,652	5,096
2015	1,032,408	3,771
2014	225,455	3,538

Arrivals include sea arrivals to Italy, Cyprus and Malta and both sea and land

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

11

Hvor kom de fra til Europa i 2019?

Country of origin	Source	Data date	Population	
Afghanistan		30 Nov 2019	21.3%	20,607
Syrian Arab Rep.		31 Dec 2019	16.9%	16,315
Others		31 Dec 2019	10.4%	10,062
Morocco		31 Dec 2019	8.3%	8,060
Algeria		31 Dec 2019	5.5%	5,312
Iraq		31 Dec 2019	4.5%	4,327
Guinea		31 Dec 2019	4.1%	3,977
Côte d'Ivoire		31 Dec 2019	3.8%	3,712
Dem. Rep. of the Congo		30 Nov 2019	3.8%	3,685
Tunisia		31 Dec 2019	3.7%	3,552

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

12

13

14

Stadig flere selvmordsforsøk i overfylte leire på Lesbos,

Aftenbladet, 18. sept. 2018

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

15

EU+2, november 2019: Nei til relokalisering av 3000 enslige mindreårige asylsøkere fra greske øyer

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

16

Meninger Nett på sak

Gunnar Stavrum
Sjefredaktør i Nettavisen - bakgrunn fra NRK Berlingske, Fæderlandsveivemmen, Bergens Tidende, Kapital, Dagens Næringsliv og TV 2. Forfatter av ebb

Verden har drøyt 70 millioner flyktninger - Norge tar imot 0,004 prosent av dem

ANNONSE

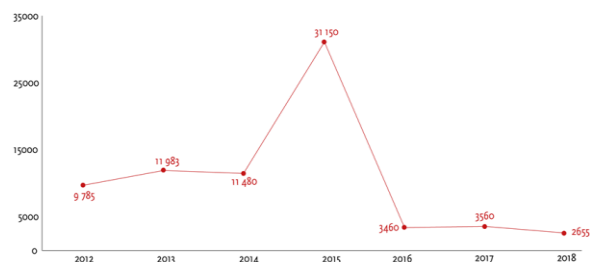
STENGER DDRN. Justis- og innvandringsminister Jensen Kattvig (Høyre) vil kun ta imot 3.000 budde flyktninger i år. Foto: Justisdepartementet

17

Asylankomster til Norge 2012 – 2018

2019: 2.304 – 6 - 7 per dag

ANTALL SOM HAR SØKT ASYL

riketstilstand.no.as.no

nasjonal organisasjon for asylsøkere | NOAS

18

Hvem kom og hvem fikk asyl 2019?

• <u>Søkt:</u>	• <u>Behandlet – opphold%</u>
• Syria 537	• Tyrkia 816 – 95%
• Tyrkia 360	• Syria 514 – 100%
• Eritrea 194	• Eritrea 205 – 98%
• Statsløse 129	• Afghanistan 146 – 75%
• Afghanistan 101	• Statsløse 158 – 49%
• Russland 96	• Russland 106 – 17%
• Iran 78	• Iran 103 – 45%
• Irak 65	• Irak 75 – 63%

19

Myte 1: Mange ubegrunnede asylsøkere

- **Faktisk situasjon:** Fra og med 2015: **70%** av alle realitetsbehandlede asylsøknader får opphold
- De absolutt fleste av disse får beskyttelse.
- Kun et lite fåtall får opphold på hum grunnlag
- **2019:** 2.937 søknader vurdert: 2383 (81%) ble realitetsbehandlet > **75% fikk opphold**, av disse fikk **1647 beskyttelse=71%**. 95 personer (4%) fikk opphold på hum. grl. 4 mindreårige fikk begr.till.

20

Myte 2: Arbeidslinje og rask integrering for dem med beskyttelsesbehov

- Fortsatt lang saksbehandlingstid
- Søkere holdes i passivitet i mottak.
- Regjeringen kuttet norskundervisning i mottak i 2016: Fra 250 timer til 175 timer.
- Norge strengest i Norden på å gi midlertidig arbeidstillatelse mens asylsøknad behandles.

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

21

Arbeidstillatelser i Norden

- Finland: Midlertidig arbeidstillatelse etter 3 mndr m/ID-dok, 6 mndr uten ID-dok
- Sverige: Midlertidig arbeidstillatelse v/medvirkning til avklaring av ID
- Danmark: Midlertidig arbeidstillatelse etter 6 mndr om ID er fastlagt.
- Norge: Midlertidig arbeidstillatelse v/levert pass, er fra Syria, Tyrkia, Eritrea, bor på integreringsmottak og ikke tvil om ID.

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

22

Myte 3: Innstramminger nødvendig – må hindre at Norge blir for attraktivt

- **Politisk mål:** Signal om at flyktningsliv i Norge ikke er enkelt – vil redusere antallet som søker seg hit.
- **Konsekvens:** Hemmer integrering for folk som skal bli i landet – og bryter ned folk som ikke har blitt returnert:
 - **Familiesplittelse 1:** Vanskelig gjenforening
 - **Familiesplittelse 2:** Utvisningspraksis rammer barn
 - **Opphold med begrensninger** - rammer barn
 - **Opphør** – symbolpolitikk som undergraver integrering
 - **Statsløse** – uten rettigheter og returmulighet
 - **Andre lenggeværende «papirløse»** uten rett til arbeid

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

23

3A: For enkelt m/familiegjenforening for flyktninger?

- 2.589 i 2014 - av totalt 11 078 = 23%
- 2.721 i 2015 - av totalt 12 592 = 22%
- 4.347 i 2016 – av totalt: 15 580 = 28%
- 4.703 i 2017 – av totalt: 14 432 = 33%
- 1.713 i 2018 – av totalt: 10 940 = 16%
- **2016 – 2018: 10 763 familiegjenforeninger hvor herboende var flyktning - av til sammen 40 952 = 26%**

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

24

Fortviler over skjerpede regler for familiegjenforening

NRK 15.11.2018

– Søkerne risikerer å bli kidnappet av menneskehandlere, videresolgt og bli brukt som pressmiddel for å få penger ut av slektninger som sitter i Europa og USA. Afrika-analytiker og professor ved Bjørknes høyskole, Kjetil Tronvoll.

- Isak Kahsay (35) fra Eritrea har vært tre år i Norge uten å se familien sin. Fortviler over at innstramminger gjør at familien tvinges ut på en farligere reisevei for å levere søknad om gjenforening.
- Kona og to barn under seks år oppholder seg i en flyktningleir i Etiopia.
- **Kona og barna må reise til Sudans hovedstad Khartoum for å levere søknad om familiegjenforening.**
- – Man trenger reisebevis for å reise til et land fra et annet land, og nesten ingen eritreere har reisebevis. For familier som har små barn er det for farlig, sier han.

25

Skandinavia: Norge legger flest hindre i veien for flyktningers fam-gjenforening

- Søknad registrert elektronisk på nett av referanseperson i Norge - innen 6 mnd
- + betalt søknadsgebyr på NOK 10.500 – lovet noe red. 2020
- Sverige og Danmark – flyktninger unntatt gebyr
- Søker må levere alle nødvendige doks til ambassade innen 1 år. Frist løper fra person i Norge får oppholdstillatelse.
- Sverige og Danmark: Ingen slik frist for flyktningers familie

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

26

Ambassader flyttes, grenser må krysses illegalt og kostnader dekkes privat

- Bare få norske utenriksstasjoner kan ta imot familiens ID-papirer.
- I tillegg: Familien må ha minst 6 mndr oppholdstillatelse i landet hvor utenriksstasjon ligger for å kunne levere dok.
- Konsekvens: Familier må krysse grenser illegalt – flere fengsles.
- Sverige og Danmark: Tar imot dokumenter fra flyktnings familier v/alle utenriksstasjoner.
- **NOAS-sak:** Eritreere var pålagt å søke i Sudan, selv om grensen var stengt, mens grensen da var åpen mot Etiopia. Men har nå måtte snu pga ambassaden i Sudan stengt. Men det er også grensen til Etiopia...

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

27

Lang saksbehandlingstid

- UNHCR anbefaler: Fordelaktige prosedyrer for flyktning for raskest mulig å bli gjenforent med sin familie.
- Norge motsatt: Flyktninger venter over ett år på svar på søknad om familiegjenforening: Eritreere: 21 måneder Afghanistan 21 måneder, Syria 18 måneder.
- = Svært lang tid å vente for ektefeller og barn
- + Må skaffe penger til opphold for familien i nærheten av ambassade hvor søknad er levert.
- Til sammenlikning – saksbehandlingstid for nasjonaliteter «nordmenn» søker familiegjenforening med : USA: 2 måneder, Thailand 2 måneder og Filippinene 5 måneder

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

28

3B: Utvisning mot barns beste

- Stortinget ba i 2018 enn andre sanksjoner enn utvisning for omsorgspersoner i saker m/brudd på utlendingslov – Regjeringen fortsatt ikke levert
- UDI gjør lite/ingen utredning av barns individuelle forhold som grunnlag for barns beste-vurderinger
- Klipp-og-lim-vedtak med standard tekst river opp familier
- 3 timer betalt advokatbistand kun for den voksne som får utvisningsvedtak
- Ingen gratis rettshjelp til barn som rammes

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

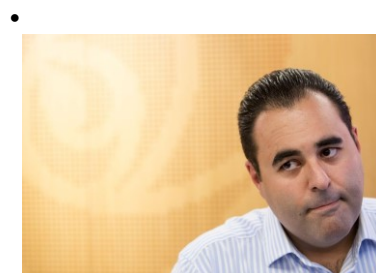
29

Reagerer kraftig på utvisning av småbarnsmor; urimelig og rigid

UDI med snuoperasjon: Får bli i Norge. UDI omgjør vedtaket om utvisning av Mahsa Aghabararian og lar småbarnsmoren få bli i Norge. Vil gjennomgå interne retningslinjer i saker som berører barn.

November 2019: Lovverket må være rettferdig, forutsigbart og rimelig, sier Masud Gharakhani (Ap).

30

«Barnet er ikke gitt anledning til å bli hørt. UDI legger til grunn at barnet er for lite til at det er i stand til å danne seg egne synspunkter i saken i lovens forstand.

UDI legger til grunn at hensynet til barnets beste tilsier at du ikke bør utvises. Ettersom hensynet til barnet skal være et grunnleggende hensyn i alle saker som angår barn, har dette hensynet betydelig vekt i vurderingen. Hensynet til barnets beste må likevel vurderes opp mot de lovbrudd som du har begått.

Vi legger til grunn at barnet blir i Norge sammen med sin mor. Utvisning vil dermed medføre en familiesplittelse mellom deg og barnet. Dette vil imidlertid være en forventet normalbelastning for barn i de fleste tilfeller der mor eller far utvises.

Det er ingen opplysninger i saken som tilsier at barnet ikke vil ha en tilfredsstillende omsorgssituasjon sammen med sin mor i Norge. Det foreligger ikke øvrige opplysninger som tilsier at barnet har helseproblemer eller er spesielt sårbar.

Vi legger til grunn at du kan opprettholde kontakt med barnet gjennom telefon, internett og feriebeseøk i tredjeland i tiden innreiseforbudet er gjeldende.

UDI mener på denne bakgrunn at et vedtak om utvisning ikke er et uforholdsmessig tiltak overfor ditt barn»

(NOAS: Barnet på 2 år har midlertidig opphold i Norge, foreldrene bor sammen og har felles foreldreansvar. Far har oversittet utreisefrist)

Norsk organisasjon
for asylsøkere | NOAS

31

3C: Opphold med begrensning

- Humanitært opphold - Ikke dokumentert ID –ikke framlagt pass
- Tillatelse må fornyes – permanent usikkerhet
- Får lite informasjon/bistand til å endre situasjonen.
- Forblir i mottak – familier med barn kan bosettes etter første gangs fornyelse.
- Lang saksbehandlingstid – 12 – 16 mndr
- Får ikke regulært personnummer - Ikke bankkonto/Bank-ID
- Foreldre med dårlig språkkunnskap – kan ikke følge opp barn i skole el kommunisere direkte i med lærer
- Foreldre uten tilgang til intern direktekommunikasjon hjem – skole pga mangler Bank-ID

Norsk organisasjon
for asylsøkere | NOAS

32

3D: Opphør av beskyttelse pga «endrede forhold» i hjemlandet

- Ikke del av asylforliket i Stortinget nov 2015.
- Sept. 2016: Instruks: KAN-bestemmelse = SKAL
- Regjeringen: Sør-/sentral-Somalia m/bedre sikkerhet. Folk fra områdene, m/midlertidig beskyttelse i Norge (Ikke innvilget perm. opphold) = Ikke beskyttelsesbehov
- 1.379 saker – 1.600 somaliere berørt
- UNHCR uenig i vurderingen av sikkerhetssituasjon + stiller strengere krav til opphør enn «fravær» av de forhold som i utgangspunktet ga beskyttelse. Endring i sikkerhetssituasjon må være «*fundamental, stable and durable*».

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

33

Somaliere kan miste flyktningstatus

- År med etablering og integrering viskes ut med et pennestrøk, Bashe Musse

NRK, oktober 2016:
Norske myndigheter mener 1600 somaliere som har fått opphold her i landet, kan være aktuelle for å få tilbakekalt sin flyktningstatus. Det er første gang Norge planlegger å trekke tilbake innvilget opphold i et slikt omfang

34

Saker uavklart i drøyt 3 år – integrering ødelagt for over 1000 personer

- Instruksen dårlig utredet – UDI med mange spørsmål til Justisdepartementet for avklaring av praksis.
- Varsel om opphørsvurdering førte først til bortfall av oppholdstillatelse: Mistet arbeid, barnehageplass, skoleplass
- Psykisk belastning
- Seinere forlenget midlertidig opphold – men fortsatt usikkerhet.
- Somaliere i utgp svakere i arbeidsmarkedet.

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

35

Dårlig symbolpolitikk rammet mange

- 2019: ingen tvangsreturer etter opphør gjennomført.
- Per januar 2019: Bare 321 saker vurdert: 81% av åpne saker henlagt, 11% resulterte i opphørsvedtak, mens i 8% ble opphør avvist. Ventetid: 9 – 14 mndr.
- Desember 2019: De fleste i den resterende, aktuelle gruppen (drøyt 1000 saker) har søkt permanent oppholdstillatelse før mars 2017 = kan ha krav på permanent oppholdstillatelse. .
- Liv satt på vent i over 3 år for de berørte og deres familier (familiegjenforeningssaker også satt på vent)

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

36

3E: Statsløse = ikke Norges ansvar

- 2015: FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) med rapport om situasjonen for statsløse i Norge.
- Konklusjon: Norsk lovgivning og praksis på flere områder i strid med FNs konvensjoner om statsløshet, som Norge har sluttet seg til (Konvensjonen om statsløses stilling 1954 og Konvensjonen om begrensning av statsløshet 1961).
- Regjeringen har ikke fulgt opp rapporten. Norge mangler definisjon av statsløshet (som eneste land i Norden) og egen prosedyre for slike saker.
- FN-konvensjonene har blitt oversett av forvaltningen.
- Rettighetene til statsløse personer ikke ivaretatt.

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

37

Statsløse 2019: 129 søkte. UDI vurderte 125 asylsaker – 49% fikk beskyttelse

OVERSIKT, STATSLØSE:

80

ASYLSØKERE I 2018

5

AV DEM VAR ENSLIGE MINDREÅRIGE

71 %

KVINNER OG BARN

UDI VURDERTE

73

ASYLSAKER

78 %

FIKK OPPHOLD

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

38

3F: Uverdige liv for lengeværende, «papirløse», «ureturnerbare» uten rett til ID og arbeid = viktig signalpolitikk

- «Papirløs» = uten dokumentert lovlig opphold i Norge
- Reelt ureturnerbare:
- Statsløse – største grupper: palestinere og kurdere
- Uten dokumenter - anerkjennes ikke av noen hjemstat
 - Unntaksbestemmelse for hum.opphold ved «praktiske returhindringer som utlendingen ikke selv rår over.» = brukt i <10 saker siden 2007.
- Retur mulig – men mange i svært vanskelige situasjoner:
- Særlige landgrupper: Iran, Etiopia, Eritrea
- Individuelle årsaker:
- Internalisert frykt for retur til hjemstat/hjemsted
- Lengre opphold og/eller barn i Norge m/norsk partner/partner m/opphold
- Eldre med langt opphold + familie/nettverk i Norge
- Konvertitter som ikke blir trodd av norske myndigheter

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

39

Papirløs og rettighetsløs i Norge

Dagsavisen 15.1.2020: Sarah og virksomhetsleder Linnea Näsholm. Sarah fikk arbeidstillatelse og jobbet med «housekeeping» på hotell fra 2002 til hun og mange andre ble fratatt skattekort i 2011.

Etter snart 18 år i Norge mangler etiopiske Sarah oppholdstillatelse og papirer som gir henne rett til helsetjenester. Redningen er Røde Kors' og Kirkens Bymisjons Helsesenter for papirløse. Bor hos etiopiske venner.

Har tre barn i Etiopia. Yngste født like før hun flyktet i 2002, da mannen ble fengslet, og hun selv var i fare.

40

Engangsløsning presset frem av Stålsett

Oslo tingrett 19.12.2020: Straffesak mot biskop Gunnar Stålsett for å ha gitt vaskejobb til eritreiske Lula Tekle (55) i 14 år

Uretturnerbare asylsøkere, som har samlet alder og oppholdstid i Norge på minst 65 år kan søke om å få opphold i Norge. Oppholdstiden må være minst 16 år.

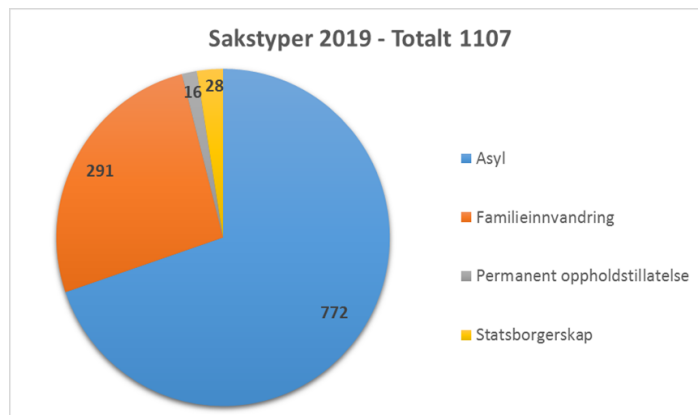
Forslaget vil kun gjelde dem som oppholdt seg i Norge 1. januar 2019 og frem til saken blir avgjort. Vedkommende kan heller ikke være straffedømt.

Utlendinger som får begrenset tillatelse på grunn av ID-tvil skal bosettes, men tillatelsen skal ikke danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse eller familieinnvandring.

Engangsløsning for dem som tilfredsstiller disse kravene. Vilårene må være oppfylt innen 1. oktober 2021.

41

NOAS' rettshjelp 2019: Svar i 112 saker for 117 voksne og 50 barn

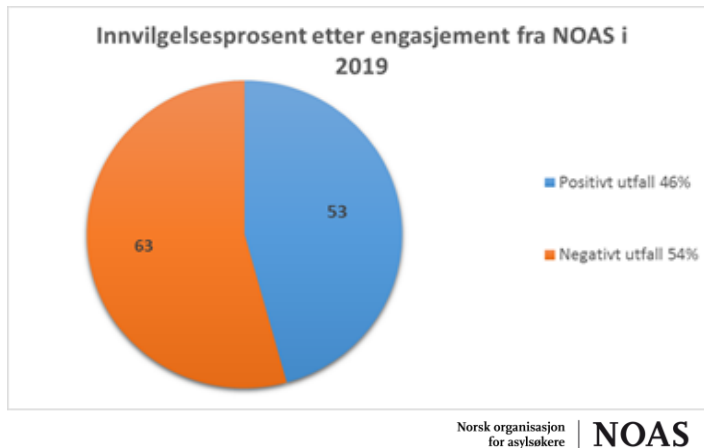
Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

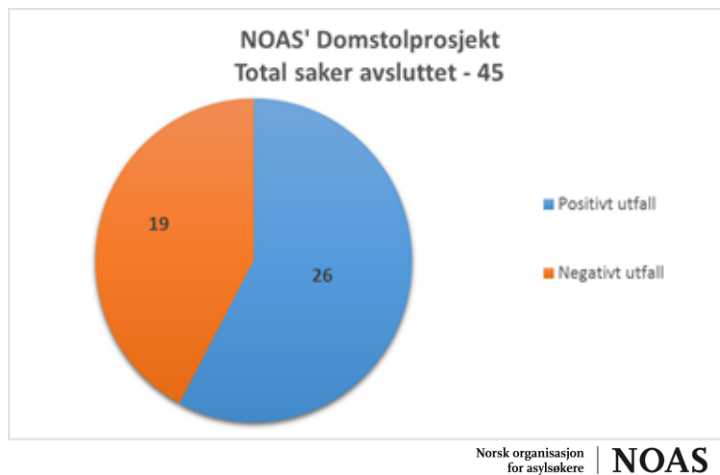
42

Resultater etter NOAS- engasjement i saken overfor Utlendingsnemnda, UNE

43

Resultat etter rettslig prøving 2015 - 19

44

Takk for oppmerksomheten!

Bli medlem - send NOASMEDLEM til 2160 (300 kr)

Mer informasjon - se noas.org